

Düğünlerimizde sünnet ölçüsü

Dursun Uçar: “Peygamberimiz (asm) düğünlerin nasıl olmasını tavsiye ediyor?”

Düğün şablonumuz en geniş şekliyle, önce tüm haramlara kapalı, tüm mubah tercihlere açık olmalıdır. Nitekim söz konusu olan düğündür ve bunu halk yapar. Halk ise Müslüman’dır. Müslüman halkımız, çoğu sünnete uygun gelenekleriyle aslında taşları yerli yerine koymuştur.

Öyleyse, Müslüman toplumun tercihi olan program alınır, sünnet açısından göze batan noktalar varsa düzeltilir; ama mubah davranış kalıpları daraltılmaz. Bulduğumuz yörenin haram olmayan tercihlerini ve günah unsuru taşımayan geleneklerini yaşatmamızda sünnet açısından hiçbir sakınca yoktur.

Düğün esnasında nelerin sünnet olduğuna gelince:

1- Düğün programının yeri, şekli, tarzı, muhtevası düğüne katılacak insanların meşrû çizgileri de dikkate alınarak karşılıklı rızâ ile tesbit edilir. Halkın gönlü hoş tutulmaya çalışılır.

2- Düğünün amacı, evliliği halka duyurmaktan ibârettir. Nitekim Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselâm: “Evliliğin alâmeti nikâhın îlân edilmesidir” buyurmuştur.¹

3- Düğünde yemek vermek sünnettir.

* Enes bin Mâlik radiyallahü anh anlatmıştır: Resûlullah Aleyhissalâtü Vesselâm’ın bir düğününde annem yemek hazırlamış, göndermişti. Resûlullah Aleyhissalâtü Vesselâm bana:

“Onu koy. Git filanı, filanı, filanı ve karşılaştığın herkesi çağır” buyurdu ve bir çok adamın ismini söyledi. Gittim, Resûlullah Aleyhissalâtü Vesselâm’ın adlarını söylediği kimseleri ve rastladığım herkesi çağırdım. Üç yüz kadar kişi geldiler.

Resûlullah Aleyhissalâtü Vesselâm:

“Onar onar halka yapsınlar ve herkes yesin” buyurdu. İlk grup doyuncaya kadar yedi, kalktı. Sonra diğer grup doyuncaya kadar yedi, sonra diğer grup yedi. Herkes yedikten sonra Resûlullah Aleyhissalâtü Vesselâm:

“Yâ Enes! Sofrayı kaldır!” buyurdu.

Ben de sofrayı kaldırdım. Fakat yemeği ilk koyduğumda mı daha fazlaydı, yoksa kaldırdığımda mı fazlaydı; bilemedim.2

* Sabit el-Buhânî radiyallahü anh anlatmıştır: Hz. Enes’e: “Resûlullah Aleyhissalâtü Vesselâm Zeyneb radiyallahü anhânın düğün ziyafetini ne ile yaptı?” diye sordum. Hz. Enes radiyallahü anh:

“Resûlullah Aleyhissalâtü Vesselâm sahabelerine doyup terk edinceye kadar ekmek ve et ziyâfeti verdi” dedi.3

4- Düğün ziyâfetinde fakirler ihmal edilmez, muhakkak çağırılır. Hz. Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm: “Yemeğin en şerlisi fakirlerin çağırılmayıp, zenginlerin çağırıldığı düğün yemekleridir” buyurmuştur.4

5- Düğünde harama girmeksizin meşrû çerçevede eğlenmeye imkân verilir. Resûlullah Aleyhissalâtü Vesselâm: “Zina ile evliliği birbirinden ayıran şey, def çalmak ve ilân etmektir” buyurmuştur.5

Rubey binti Muavviz radiyallahü anhâ anlatmıştır: Ben gelin olduğumun kuşluk vaktinde Resûlullah Aleyhissalâtü Vesselâm düğününe geldi. O sırada küçük kızlarımız deflerini çalmakta ve Bedir günü şehit düşen atalarının kahramanlıklarını nağme ile dile getirmekte idiler. Nihayet içlerinden biri: “Aramızda yarını bilen bir Peygamber vardır” dedi. Bunun üzerine Resûlullah Aleyhissalâtü Vesselâm:

“Bu sözü bırak da, bundan önce söylediklerini söylemeye devam et” buyurdu.6

6- Evlenen çiftler tebrik edilir ve hayır duâ edilir. Resûlullah Aleyhissalâtü Vesselâm evlenen insanı tebrik edeceği vakit: “Allah mübârek etsin. Tebrik ederim. Allah sizi mutlu kılsın ve sizi hayırla bir araya getirsin” buyururdu.7

Yukarıda zikredilen temel ölçüler çerçevesinde, imkânlar ölçüsünde, Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin ifâdesiyle, ulvî hüznüleri ve Rabbânî aşkları seslendirecek biçimde8 meselâ ilâhîler, kahramanlık türküleri veya geleneklerimizde olduğu şekliyle mevlitler okuyan bir grup varsa düğün programına alınabilir. Günün anlam ve önemini belirten ve eşler arası görev ve yükümlülükleri konu alan hafif konuşmalara yer verilebilir. Küçük parodilerle, skeçlerle, eğlendirici ve düşündürücü oyunlarla, ulvî zevkleri tahrik eden şiirlerle ve hoş vakit geçirmeye yönelik küçük çaplı yarışmalarla düğün programı zenginleştirilebilir. Harama girmemeye, nefsi ve şehveti tahrik edecek biçimde kadın-erkek karışık şarkı, türkü, oyun ve sâir

eğlencelere yer vermemeye, düğünün bütün safhalarında düğün gerekçesiyle de olsa israftan ve savurganlıktan kaçınmaya azamî özen gösterilmelidir.

Düğün sonunda evlenen çiftler tebrik edilmeli, hayırlı bir evlilik hayatı ve hayırlı nesiller dilemelidir.

Dipnotlar:

1- Nesâî, Nikâh, 72.

2- Mektûbât, s. 114; Nesâî, Nikâh, 84; Müslim, Nikah 94; Buhârî,4/234.

3- Müslim, Nikah, 91.

4- Müslim, Nikâh, 110.

5- Tirmizî, Nikâh, 6; İbn-i Mâce, Nikâh, 1896.

6- Tirmizî, Nikâh, 1096.

7- Tirmizî, Nikâh, 7.

8- İşârâtü'l-İ'câz, s. 72.